

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: M. Š., nar. X, bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 6. 8. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2024, č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 6. 2024, č. j. X a
jemu předcházející rozhodnutí ze dne 9. 4. 2024 č.j. X se zrušují a věc se vrací k dalšímu
řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím č. j. X ze dne 9. 4. 2024 žalovaná snížila žalobkyni od 6. 5. 2024 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Podkladem pro rozhodnutí byl kontrolní posudek o invaliditě Institutu posuzování zdravotního stavu (dále „IPZS“) ze dne 5. 2. 2024, dle něhož žalobkyně od uvedeného dne již není invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) ZDP, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stavu (dále jen „DNZS“) její pracovní schopnost poklesla celkem o 50 %. Jako datum změny stupně invalidity byl stanoven den 5. 2. 2024 a platnost posudku byla stanovena do 31. 1. 2027. Na základě této skutečnosti vydala žalovaná dne 9. 4. 2024 napadené rozhodnutí, jímž od 6.5.2024 žalobkyni snížila invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invaliditu druhého stupně.

2. Rozhodnutím žalované ze dne 27. 6. 2024, č. j. X žalovaná změnila výše uvedené rozhodnutí tak, že žalobkyni v souladu s § 56 odst. 1 písm. c), § 41 odst. 3 a § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, snížila od 5. 8. 2024 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně s tím že tento činí 10 309 Kč měsíčně. Podkladem pro rozhodnutí byl posudek ze dne 26. 6. 2024, dle něhož se u žalobkyně jedná o DNZS do té míry, že je invalidní ve smyslu § 39 odst. 2 písm. c) ZDP, přičemž od 5. 2. 2024 již nešlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) ZDP, nešlo ani o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) ZDP, ale šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) ZDP, neboť z důvodu DNZS její pracovní schopnost poklesla o 40 %, jako den změny stupně invalidity byl stanoven den 5. 2. 2024. Na základě provedeného přezkumu dospěl lékař IPZS k výsledku, že posudkový závěr lékaře IPZS v prvním stupni ze dne 5. 2. 2024 nelze potvrdit, neboť se jedná o invaliditu prvního stupně, když ani přezkumem zdravotního stavu nebylo zjištěno funkční postižení takové závažnosti, které by vedlo k invalidizaci žalobkyně vyššího než prvního stupně s poklesem pracovní schopnosti ve výši 40 %. Protože byl žalobkyni naposledy invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně vyplacen dne 5. 6. 2024 ve výši 13 263 Kč za období od 6. 6 2024 do 5. 7. 2024, byl tento důchod snížen ode dne 6. 8. 2024.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 6. 8. 2024 doručenou zdejšímu soudu dne 8. 8.2024 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného. Žalobu odůvodnila tím, že rozhodnutím ze dne 9. 4. 2024 jí byl snížen invalidní důchod z invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invaliditu druhého stupně, jejím námitkám proti tomuto rozhodnutí nebylo vyhověno, dokonce došlo rozhodnutím ze dne 27. 6.2024 ke snížení invalidního důchodu na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť procentní míra poklesu její pracovní schopnosti byla stanovena na 40 %. Toto hodnocení je však v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů a dostatečně nezohledňuje její zdravotní omezení. Posudkový lékař zcela ignoroval její námitky, v nichž popsala své zdravotní obtíže a značná omezení z nich vyplývající. V obecných posudkových kritériích položka 1c oddílu E, kapitoly XIII, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. je uvedeno, že pro stanovení míry poklesu pracovní schopnosti je rozhodující dopad zjištěných skutečností na celkovou výkonnosti pohybové schopnosti, schopnost zvládat denní aktivity a na kvalitu života, avšak z posudku neplyne, že by se těmito kritérii posudkový lékař zabýval a zhodnotil je při poklesu pracovní schopnosti. Posudek proto považuje za neúplný a nepřesvědčivý. Nebylo přihlédnuto k ust. § 2 a 3 vyhl. č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. S ohledem na svůj zdravotní stav nemůže vykonávat povolání, jež vykonávala před zhoršením zdravotního stavu, z tohoto důvod má obtíže s pohyblivostí, dlouhým sezením i stáním, na podzim 2024 má absolvovat další operační zákroky. Prodělané onkologické onemocnění ji rovněž v pracovním výkonu omezuje, stejně tak jako obtíže s psychikou. I přes tyto skutečnosti posudkový lékař nepřihlédl k § 2 a 3 uvedené vyhlášky, na základě níž je možné navýšit horní hranici ztráty pracovní schopnosti o 10 %, pokud pojištěnec trpí více zdravotními omezeními či nemůže při výkonu výdělečné činnosti využívat své vzdělání, poznatky a

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zkušenosti. Z těchto důvodů má zato, že rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, bez přihlédnutí k výše uvedeným posudkovým kritériím a navrhla proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a žalované vrátil.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 9. 9. 2024 ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobkyně byl posudkem vypracovaným lékařem IPZS odd. pro námitkové a odvolací řízení LPS II, České Budějovice plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobkyně, posudek žalovaná považuje za objektivní. Z tohoto důvodu setrvala na svém rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

IV.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci bylo v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. rozhodnuto bez jednání.

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V.

Rozhodnutí soudu

7. K námitce žalobkyně týkající se hodnocení lékařských zpráv, z nichž vycházela, není soud oprávněn vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.

8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 27. 11. 2024 za účasti odborného lékaře z oboru neurologie, jemuž

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

žalobkyně nebyla přítomna, neboť dokumentace byla dostačující. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu třetího stupně. Žalobkyně byla posuzována jako dělnice, míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 70 % dle kapitoly XIII, odd. E, položky 1d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace neurologa při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický lumboischiadický syndrom oboustranný s kořenovou lézí L5 a S1, dle MR mediální hernie disku L4/5, epidurální fibróza L4/5, fasetový syndrom L4/5 a L5/S1. Stp. operaci objemného výhřezu disku C5/6 paramediálně vlevo (22. 2. 2010). Stav po operaci – odstranění hernie disku C5/7 s dézou C6-7 (21. 10. 2023), Stp. dekompresi L4/5 vpravo pro hernii disku L4/5 (5/2016), stp. stabilizaci L4/5 (2021). Syndrom chronické neuropatické bolesti. PK nebyla v souladu s posudkovým hodnocením IPZS ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatovala, že se u žalobkyně jedná o těžké funkční postižení, těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, k trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odst. 1 Vyhl. č. 359/2009 Sb. Není ani důvod pro použití § 4 odst. 1 citované vyhlášky. Výkon výdělečné činnosti žalobkyně nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky o posuzování invalidity. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Datum vzniku dnem 2. 11. 2020 trvá. Stanovena platnost trvale vzhledem k charakteru postižení.

11. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

12. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

13. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jímž došlo ke změně rozhodnutí ČSSZ, kterým byl žalobkyni snížen invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a bylo rozhodnuto, že od

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

5. 8. 2024 se invalidní důchod třetího stupně snižuje na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 27. 11. 2024 má soud za prokázané, že počínaje dnem 2. 11. 2020, tedy data předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí žalované a jemu předcházejícímu rozhodnutí, trvá invalidita třetího stupně, neboť u žalobkyně jde o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %. Žaloba tedy byla podaná důvodně, a soud proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2024 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 9. 4. 2024 č.j. X tímto rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci.

14. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 27. 11. 2024 i nadále invalidní pro invaliditu třetího stupně a to od 2. 11. 2020 trvale, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – trvání invalidity třetího stupně. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o snížení stupně invalidity by byla žalovaná nevydala již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.

15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení (výrok II. rozsudku) dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalovaná nepožadovala přiznání náhrady nákladů řízení za situace, kdy v řízení nebyla právně zastoupena a žádné náklady jí v souvislosti s tímto řízením nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 13. 12. 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.